

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü

6360 SAYILI

ONÜÇ İLDE BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ VE YİRMİALTI İLÇE
KURULMASI İLE BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE
KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN

28/01/ 2013

AFYON

KANUNUN GETİRDİKLERİ

Bu Kanunla;

- Mevcut büyükşehir belediyelerinin sınırı il sınırına genişletildi.
- Nüfusu 750.000'in üzerinde olan illerin il belediyeleri, sınırları il mülki sınırları olmak üzere büyükşehir belediyesine dönüştürüldü.
- Büyükşehir ilçe Belediyelerinin sınırları da ilçe sınırı olarak belirlendi.
- Büyükşehirlerdeki il özel idarelerinin, belde belediyelerinin ve köylerin (orman köyleri dahil) tüzel kişilikleri ile bucaklar ve bucak teşkilatları kaldırıldı.
- Büyükşehirlere dönüştürülen illerde 24+2 yeni ilçe kuruldu.
- Nüfusu 2.000'in altında olan 559 belde belediyesinin tüzel kişiliği sona erdirildi.
- Yerel yönetimler alanında yaşanan bazı sıkıntıların giderilmesi amacıyla yerel yönetimlerle ilgili kanunlarda çeşitli değişiklikler yapıldı.

- **Türkiye İstatistik Kurumu tarafından tespit edilen 2011 yılı Adrese Dayalı Nüfus Sayım sonuçlarına göre nüfusu 2.000'in altında olan belediyelerin tüzel kişilikleri ilk mahalli idareler genel seçiminden geçerli olmak üzere kaldırılarak bu belediyeler köye dönüşecektir.**
- **Tüzel kişiliği kaldırılarak köye dönüşen belediyelerden bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar Belediye Kanununun 8 inci maddesindeki usule uygun olarak katılımı 2011 nüfusunu 2.000 üzerine çıkaranlar tüzel kişiliklerini devam ettireceklerdir.**
  - ✓ **Kanun TBMM'ne sevk edilmeden önce 9,**
  - ✓ **Yayımlına kadar 33****belediye birleşme ile tüzel kişiliklerini devam ettirme imkanına kavuşmuşlardır .**

KANUNUN GETİRDİKLERİ

- Tüzel kişiliği kaldırılarak köye dönüşen belediyelerin komşu oldukları il, ilçe ve nüfusu 2.000'in üzerindeki belde belediyelerine, belediye meclisi kararı ile mahalle olarak katılmalarına imkan sağlandı.
- Köye dönüştürülen belediyeler, 30/6/2013 tarihine kadar 5393 sayılı Kanununun 8 inci maddesindeki usule bağlı olmaksızın, belediye meclisinin kararı ile ortak sınırı olan ve tüzel kişiliği sona ermeyen (en fazla 10 km uzaklıktaki) belediyeye mahalle olarak katılma talebinde bulunabilir.
- Katılım işlemi katılınacak belediye meclisinin olumlu kararı ile sonuçlanır.
- Başka il ya da ilçe mülki sınırındaki bir belediyeye katılım olması durumunda belediye sınırı ile birlikte mülki sınır değişmiş sayılır.

KANUNUN GETİRDİKLERİ

- **Kanun genel itibariyle, ilk mahalli idareler seçiminde yürürlüğe girecek olup;**
- ✓ **Mevcut köy ve belde belediyelerinin tüzel kişiliği ilk mahalli idareler seçimine kadar devam edecektir.**
- ✓ **Mevcut il ve ilçe belediyeleri de halihazır statülerini ilk mahalli idareler seçimine kadar sürdürecektir.**
- **Belediyelerin bu Kanunla sorumluluk alanına giren yerleşim yerlerine seçimden önce hizmet götürebilmesine imkan sağlandı.**

KANUNUN GETİRDİKLERİ

- **Kanunla tüzel kişiliği kaldırılan il özel idaresi, belediye ve köylerin,**
  - ✓ Menkul ve gayrimenkulleri üstündeki tasarrufları,
  - ✓ **Yeni personel istihdamı,**
  - ✓ İmar uygulamaları ve
  - ✓ **Borçlanmaları sınırlandırıldı,**
- **Ayrıca katılım sonrasında bunların paylaşımı da düzenlendi.**
- **Tüzel kişiliği sona erdirilen il özel idarelerine, köylere ve belediyelere yapılan şartlı bağışların bağış amacına uygun kullanılması zorunlu hale getirildi.**

KANUNUN GETİRDİKLERİ

- **Yeni kurulan ilçe belediyelerine, merkezi bütçe yedek ödenek tertibinden bir defaya mahsus GBVG'nden alacakları aylık payın 3 katı kadar ilave kaynak aktarılacaktır.**
- **İstanbul ve Kocaeli hariç, büyükşehir, büyükşehir ilçe belediyeleri ve bağlı idarelerin yatırım bütçelerinin en az %10'unu 10 yıl süre ile bu Kanun kapsamında belediye sınırlarına dâhil olan yerleşim yerlerinin altyapı hizmetleri için ayırmaları ve kullanmaları zorunlu hale getirildi.**

KANUNUN GETİRDİKLERİ

S.NO	İL ADI	NÜFUS		S.NO	İL ADI	NÜFUS
1	AYDIN	999.163		8	MANİSA	1.340.074
2	BALIKESİR	1.154.314		9	MUĞLA	838.324
3	DENİZLİ	942.278		10	TEKİRDAĞ	829.873
4	HATAY	1.474.223		11	TRABZON	757.353
5	KAHRAMANMARA Ş	1.054.210		12	ŞANLIURFA	1.716.254
6	MARDİN	764.033		13	VAN	1.022.532
7	MALATYA	757.930				

YENİ BŞB'LERDE TÜZEL KİŞİLİĞİ KALDIRILAN BELDE VE KÖYLER

İl	Belde	Köy	Orman Köyü	Toplam Köy
AYDIN	36	150	340	490
BALIKESİR	34	93	799	892
DENİZLİ	68	60	299	359
HATAY	64	215	147	362
MALATYA	39	292	203	495
MARDİN	21	327	260	587
MANİSA	68	132	648	780
K.MARAŞ	52	178	299	477
MUĞLA	49	25	371	396
TEKİRDAĞ	24	120	137	257
TRABZON	57	212	265	477
ŞANLIURFA	15	1.135	17	1.152
VAN	8	558	22	580
TOPLAM	535	3.497	3.807	7.304

MEVCUT BŞB'LERDE TÜZEL KİŞİLİĞİ KALDIRILAN BELDE VE KÖYLER

İl	Belde	Köy	Orman Köyü	Toplam Köy
ADANA	21	152	315	467
ANKARA	20	274	398	672
ANTALYA	74	52	487	539
BURSA	21	73	586	659
DİYARBAKIR	12	480	323	803
ERZURUM	14	618	348	966
ESKİŞEHİR	14	156	215	371
GAZİANTEP	13	257	182	439
İSTANBUL	-	-	151	151
İZMİR	23	54	543	597
KAYSERİ	32	274	121	395
KOCAELİ	-	-	232	232
KONYA	168	288	296	584
MERSİN	41	80	429	509
SAKARYA	12	18	410	428
SAMSUN	23	137	809	946
Toplam	488	2.913	5.845	8.758

	BELDE		KÖY (29 BŞB)	
	29 BŞB (TÜM BELDELER)	52 İL (NÜFUSU 2.000'NİN ALTINDA)	KÖY	ORMAN KÖYÜ
	1.023	559-33 (526)	6.430	9.652
TOPLAM	1.582-33 (1549)		16.082	

16+13 BŞB	Yeni Kurulacak İlçe Sayısı	Mevcut Büyükşehir İlçe Sayısı	Dönüştürülecek İlçe Sayısı	Genel Toplam
Toplam	24+ 2*	143	333	500

*Zonguldak ilinde kurulan Kilimli ve Kozlu ilçeleri

İl	Merkez İlçe Nüfusu	Yeni Kurulacak İlçe Sayısı	Mevcut İlçe Sayısı	Mevcut İlçe Nüfuslarının Toplamı
AYDIN	255.292	1	16	743.871
BALIKESİR	331.788	2	18	822.526
DENİZLİ	540.989	1	18	401.289
HATAY	464.947	4	11	1.474.223
MALATYA	488.247	0	13	269.683
MANİSA	349.236	2	15	990.838
MARDİN	138.850	1	9	625.183
K.MARAŞ	545.704	2	9	508.506
MUĞLA	97.207	2	11	741.117
TEKİRDAĞ	173.162	3	8	656.711
TRABZON	305.231	1	17	452.122
ŞANLIURFA	763.090	3	10	953.164
VAN	445.915	2	11	576.617
Toplam	4.899.658	24	166	9.215.850

KARŞILAŞTIRMALI GENEL TABLO

	MEVCUT DURUM	YENİ DURUM
BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	16	29
BÜYÜKŞEHİR İLÇE BELEDİYESİ	143	500
İL BELEDİYESİ	65	52
İLÇE BELEDİYESİ	749	418
BELDE BELEDİYESİ	1.977	426
TOPLAM BELEDİYE	2.950	1.425
İL ÖZEL İDARESİ	81	52
KÖY*	34.283	18.694

YENİ DURUMDA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE MECLİS ÜYE SAYILARI

İl	MEVCUT DURUM	YENİ DURUM		İl	YENİ DURUM
ADANA	38	78		AYDIN	81
ANKARA	106	138		BALIKESİR	87
ANTALYA	34	100		DENİZLİ	70
BURSA	52	97		HATAY	70
DİYARBAKIR	30	90		MALATYA	49
ERZURUM	21	78		MARDİN	52
ESKİŞEHİR	17	46		MANİSA	80
GAZİANTEP	25	52		K.MARAŞ	55
İSTANBUL	308	308		MUĞLA	59
İZMİR	133	173		TEKİRDAĞ	48
KAYSERİ	31	67		TRABZON	68
KOCAELİ	76	76		ŞANLIURFA	69
KONYA	27	132		VAN	62
MERSİN	31	77			
SAKARYA	51	74			
SAMSUN	26	83			

BŞB'LERİNİN GBVG'NDEN ALDIĞI PAY

➤ Büyükşehir Belediyelerinin Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Aldığı Pay

İlde toplanan GBVG'den aldığı %5'lik pay:
✓ %70 doğrudan,
✓ %30 havuza aktarılarak nüfus esasına göre, alınmaktadır.

Büyükşehir ilçe belediyelerinin İller Bankası'dan aldığı payın %40'ı (%30 BŞB Pay + %10 İSKİ Payı)

BŞB'LERİNİN GBVG'NDEN ALDIĞI PAY

- **MEVCUT DURUM:** BŞB sınırları içerisinde toplanan GBVG tahsilatının **%5'i** büyükşehir belediyesi payı olarak ayrılmaktadır. Maliye Bakanlığı bu payın;
  - ✓ **%70'ini doğrudan ilgili büyükşehir belediyesine;**
  - ✓ **%30'unu** ise havuzda toplayarak tüm BŞB'lere nüfuslarına göre dağıtmaktadır.

- **YENİ DURUM:** İl genelinde toplanan GBVG'nin **%6'sı** BŞB payı olarak ayrılacaktır. Maliye Bakanlığı bu payın;
  - ✓ **%60'ını doğrudan,**
  - ✓ **Kalan %40'ını bir havuzda toplayarak;**
    - **%30'unu yüzölçümüne göre,**
    - **%70'ini nüfusa göre****dağıtacaktır.**

BÜYÜKŞEHİR İLÇELERİNİN GBVG'NDEN ALDIĞI PAY

- **MEVCUT DURUM:** Türkiye genelinde toplanan GBVG'nin **%2,50'si** nüfus esasına göre, mevcut büyükşehir ilçe belediyeleri payı olarak ayrılmaktadır. İller Bankası bu payın;
- ✓ **%10'unu** bağlı idareye;
  - ✓ **%30'unu büyükşehir belediyesine;**
  - ✓ **%60'ını** da ilçe belediyesine **dağıtmaktadır.**

BİRİMLER	MEVCUT				KANUN SONRASI DURUM			
	Birim Adedi	Nüfus	GBVG Aldığı Pay (%)	Miktar	Birim Adedi	Nüfus	ÖNERİLEN GBVG Payı	Miktar
Büyükşehir İlçe Belediyesi	143	33.969.146	2,5	6.093.825.000	500	55.533.033 (56.525.820)	4,5	10.968.885.000
Diğer Belediyeler	2.791	27.669.607	2,85	6.946.960.500	854	12.239.479 (12.287.067)	1,5	3.656.295.000

BÜYÜKŞEHİR İLÇELERİNİN GBVG'NDEN ALDIĞI PAY

- **YENİ DURUM:** Türkiye genelinde toplanan GBVG'nin %4,50'si büyükşehir sınırları içindeki ilçe payı olarak ayrılacaktır. İller Bankası bu payın;
- ✓ **%10'**unu yüzölçümüne, **%90'**ını nüfusa göre hesaplayarak ilçe payını belirleyecektir.
  - ✓ **Belirlenen ilçe payının:**
    - **%10'**u bağlı idare payı olarak;
    - **%30 'u büyükşehir belediyesi payı olarak;**
    - **%60'ı** da ilçe payı olarak dağıtılacaktır.

ÖZEL İDARELERİN GBVG'NDEN ALDIĞI PAY

- **MEVCUT: Türkiye genelinde toplanan GBVG'nin % 1,15'i İl Özel İdare payı olarak ayrılmaktadır.**
- **İl Özel İdarelerinin GBVG tahsilatından aldıkları pay % 0,5'e düşürülmekte;**
- ✓ **29 ilde il özel idare teşkilatları kaldırılmakta;**
- ✓ **Kalan 52 il özel idaresine aynı usulle ödenek dağıtılmasına devam edilecektir.**

GBVG'DEN MAHALLİ İDARELERE AKTARILAN PAYLAR VE ORANLAR

BİRİMLER	MEVCUT					KANUN SONRASI YENİ DURUM						
	Birim Adedi	Nüfus	2011 Kişi Başı	GBVG Aldığı Pay (%)	Miktar	Birim Adedi	Nüfus		KANUN SONRASI GBVG Payı (%)	Miktar	2011 Kişi Başı	KİŞİ BAŞI FARK TL
Büyükşehir İlçe Belediyesi	143	33.969.146	179	2,5	6.093.825.000	500	55.533.033	4,08	4,5	10.968.885.000	198	19
Diğer Belediyeler	2.791	27.669.607	251	2,85	6.946.960.500	854	12.239.479	1,33 1,26	1,5	3.412.542.000	264	13
Özel İdareler Genel	81+2	73.722.988		1,15	2.803.161.076	52+2	18.189.955	0,41	0,5	1.217.277.311		
TOPLAM				6,5				5,82 5,75	6,5			

BELEDİYELERE AKTARILACAK İLAVE KAYNAK (KANUNUN GETİRDİĞİ MALİ YÜK)

➤ Bu tasarı ile getirilen:

- ✓ 13 büyükşehir belediyesi kurulması,
- ✓ 14 büyükşehir belediye sınırının değiştirilmesi,
- ✓ % 5'lik payın % 6'ya çıkarılması,

13 BŞB'NİN KURULMASI (BU İLLERDEKİ GBVG'NİN %5 'i)	706.461.300 TL
MEVCUT BŞB'LERİN SINIRLARININ İL SINIRI OLMASI (BÜYÜKŞEHİR SINIRINA YENİ GİREN İLÇELERİN GBVG'SİNİN %5'İ)	210.546.321 TL
BŞB'LERİN GBVG'DEN ALDIĞI PAY %5'TEN %6'YA ÇIKARSA	2.068.571.499 TL
* TOPLAM	2.985.579.120 TL

* 2011 yılı bütçe verilerine göre hesaplanmıştır.

16 İLDE MAHALLİ İDARELERİN DEĞİŞİKLİK SONRASI NÜFUS VE GBV GELİRLERİ 2011

İli	NÜFUS (TÜM İL SINIRI)	MEVCUT		KANUN SONRASI		ARTIŞ ORANI
		TÜM BELEDİYELER+ ÖZEL İDARELERİN TAHAKKUKU	KİŞİ BAŞI (TL)	TÜM BELEDİYELER TAHAKKUKU	KİŞİ BAŞI (TL)	
ADANA	2.085.225	599.432.366	287	664.324.741	319	10%
ANKARA	4.771.716	2.255.284.602	471	2.280.890.098	478	1.5%
ANTALYA	1.978.333	547.471.424	277	738.695.401	373	34%
BURSA	2.605.495	833.607.529	320	905.073.426	347	8%
DİYARBAKIR	1.528.958	401.944.722	263	499.694.769	327	20%
ERZURUM	769.085	205.112.531	267	367.359.053	478	44%
ESKİŞEHİR	764.584	240.933.125	315	314.312.226	411	23%
GAZİANTEP	1.700.763	477.701.678	281	494.266.615	291	3%
İSTANBUL	13.255.685	6.622.713.430	500	6.683.651.149	504	1%
İZMİR	3.948.848	1.874.309.251	475	2.019.858.636	512	7%
KAYSERİ	1.234.651	369.513.064	299	462.226.363	374	20%
KOCAELİ	1.560.138	877.020.690	562	996.104.075	638	12%
KONYA	2.013.845	592.247.691	294	802.316.818	398	26%
MERSİN	1.647.899	546.099.315	331	687.198.032	417	21%
SAKARYA	872.872	230.813.450	264	265.649.142	304	13%
SAMSUN	1.252.693	326.788.952	261	416.792.263	333	22%
TOPLAM	41.990.790	17.000.993.820		18.598.412.807		

13 İLDE MAHALLİ İDARELERİN DEĞİŞİKLİK SONRASI NÜFUS VE GBV GELİRLERİ 2011

İl	NÜFUS (TÜM İL SINIRI)	MEVCUT		KANUN SONRASI		ARTIŞ ORANI
		TÜM BELEDİYE+ ÖZEL İDARELERİN TAHAKKUKU	KİŞİ BAŞI (TL)	TÜM BELEDİYE+ TAHAKKUKU	KİŞİ BAŞI (TL)	
AYDIN	989.862	209.339.652	211	319.343.214	323	53%
BALIKESİR	1.152.323	237.341.045	206	416.642.542	362	76%
DENİZLİ	931.823	214.939.359	231	330.431.308	355	54%
HATAY	1.480.571	326.543.127	221	498.616.381	337	52%
K.MARAŞ	1.044.816	250.410.392	240	369.001.284	353	47%
MALATYA	740.643	183.458.624	248	274.921.889	371	50%
MARDİN	744.606	198.318.948	266	270.584.201	363	37%
MANİSA	1.379.484	314.847.414	228	471.804.118	342	50%
MUĞLA	817.503	158.541.251	194	330.048.702	404	108%
Ş.URFA	1.663.371	371.598.836	223	543.517.480	327	47%
TEKİRDAĞ	798.109	178.186.771	223	324.233.985	406	82%
TRABZON	763.714	178.434.363	234	245.436.993	321	37%
VAN	1.035.418	214.763.843	207	387.319.092	374	81%
TOPLAM	13.542.243	3.036.723.623		4.781.901.189		

16 İLDEKİ TÜM BELEDİYELERİN DEĞİŞİKLİK SONRASI NÜFUS VE GBV GELİRLERİ 2011

İLİ	TÜM BELEDİYELERİN NÜFUSU	MEVCUT		İL NÜFUSU	KANUN SONRASI		YENİ DURUMDA KİŞİ BAŞI DEĞİŞİM ORANI (%)	YENİ DURUMDA TAHAKKUKTAKİ DEĞİŞİM ORANI (%)
		TÜM BELEDİYELERİN TAHAKKUKU	KİŞİ BAŞI (TL)		TÜM BELEDİYELERİN TAHAKKUKU	KİŞİ BAŞI (TL)		
ADANA	1.877.373	539.858.192	288	2.085.225	664.324.741	319	11	23
ANKARA	4.672.162	2.137.700.837	457	4.771.716	2.280.890.098	478	4	6
ANTALYA	1.694.109	484.633.649	286	1.978.333	738.695.401	373	31	52
BURSA	2.367.195	761.702.944	322	2.605.495	905.073.426	347	8	19
DİYARBAKIR	1.124.305	328.815.100	292	1.528.958	499.694.769	327	12	52
ERZURUM	517.398	155.750.554	301	769.085	367.359.053	478	59	136
ESKİŞEHİR	699.748	214.782.179	307	764.584	314.312.226	411	34	46
GAZİANTEP	1.566.907	422.888.263	270	1.700.763	494.266.615	291	8	17
İSTANBUL	13.120.596	6.338.855.302	483	13.255.685	6.683.651.149	504	4	5
İZMİR	3.670.764	1.773.225.872	483	3.948.848	2.019.858.636	512	6	14
KAYSERİ	1.119.224	330.456.019	295	1.234.651	462.226.363	374	27	40
KOCAELİ	1.459.772	837.807.297	574	1.560.138	996.104.075	638	11	19
KONYA	1.812.306	515.340.564	284	2.013.845	802.316.818	398	40	56
MERSİN	1.434.937	494.451.365	345	1.647.899	687.198.032	417	21	39
SAKARYA	681.404	196.710.664	289	872.872	265.649.142	304	5	35
SAMSUN	865.238	270.262.149	312	1.252.693	416.792.263	333	7	54
TOPLAM	38.683.438	15.803.240.950		41.990.790	18.598.412.807			25

13 İLDEKİ TÜM BELEDİYELERİN DEĞİŞİKLİK SONRASI NÜFUS VE GBV GELİRLERİ 2011

İLİ	TÜM BELEDİYELERİN NÜFUSU	MEVCUT		İL NÜFUSU	KANUN SONRASI		YENİ DURUMDA KİŞİ BAŞI DEĞİŞİM ORANI (%)	YENİ DURUMDA TAHAKKUKTAKİ DEĞİŞİM ORANI (%)
		TÜM BELEDİYELERİN TAHAKKUKU	KİŞİ BAŞI (TL)		TÜM BELEDİYELERİN TAHAKKUKU	KİŞİ BAŞI (TL)		
AYDIN	736.465	168.448.088	229	989.862	319.343.214	323	41	90
BALIKESİR	825.980	189.619.048	230	1.152.323	416.642.542	362	57	120
DENİZLİ	778.209	182.963.225	235	931.823	330.431.308	355	51	81
HATAY	1.164.243	272.993.449	234	1.480.571	498.616.381	337	44	83
K.MARAŞ	801.592	201.542.212	251	1.044.816	369.001.284	353	40	83
MALATYA	610.823	148.218.845	243	740.643	274.921.889	371	53	85
MARDİN	514.303	158.341.427	308	744.606	270.584.201	363	18	71
MANİSA	1.089.431	258.364.876	237	1.379.484	471.804.118	342	44	83
MUĞLA	564.742	124.715.720	221	817.503	330.048.702	404	83	165
Ş.URFA	1.021.382	279.779.569	274	1.663.371	543.517.480	327	19	94
TEKİRDAĞ	701.640	153.857.312	219	798.109	324.233.985	406	85	111
TRABZON	593.168	143.988.633	243	763.714	245.436.993	321	32	70
VAN	598.931	154.586.502	258	1.035.418	387.319.092	374	45	151
TOPLAM	10.000.909	2.437.418.906		13.542.243	4.781.901.189			

16 BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİNİN DEĞİŞİKLİK SONRASI NÜFUS VE GBV GELİRLERİ 2011

İLİ	BŞB NÜFUS	MEVCUT		İL NÜFUSU	KANUN SONRASI		YENİ DURUMDA KİŞİ BAŞI DEĞİŞİM ORANI %	YENİ DURUMDA TAHAKKUKTAKİ DEĞİŞİM ORANI %
		TOPLAM BŞB TAHAKKUKU	KİŞİ BAŞI (TL)		TOPLAM BŞB TAHAKKUKU	KİŞİ BAŞI (TL)		
ADANA	1.591.518	296.971.662	187	2.085.225	418.405.222	201	8	41
ANKARA	4.431.719	1.639.121.481	370	4.771.716	1.728.863.753	362	-2	5
ANTALYA	1.001.318	220.650.765	220	1.978.333	493.183.889	249	13	124
BURSA	1.905.570	453.803.028	238	2.605.495	608.666.312	234	-2	34
DİYARBAKIR	843.460	142.755.612	169	1.528.958	310.887.052	203	20	118
ERZURUM	367.250	66.793.648	182	769.085	243.328.887	316	74	264
ESKİŞEHİR	629.609	128.485.792	204	764.584	209.886.688	275	35	63
GAZİANTEP	1.341.054	226.083.627	169	1.700.763	301.880.416	177	5	34
İSTANBUL	13.120.596	4.952.748.724	377	13.255.685	5.261.042.852	397	5	6
İZMİR	3.354.934	1.341.969.430	400	3.948.848	1.578.610.166	400	0	18
KAYSERİ	950.017	182.302.501	192	1.234.651	302.192.483	245	28	66
KOCAELİ	1.459.772	683.586.408	468	1.560.138	823.825.756	528	13	21
KONYA	1.036.027	193.482.283	187	2.013.845	523.417.579	260	39	171
MERSİN	843.429	265.163.277	314	1.647.899	484.869.556	294	-6	83
SAKARYA	560.876	106.900.651	191	872.872	164.476.865	188	-1	54
SAMSUN	531.997	118.916.620	224	1.252.693	267.129.079	213	-5	125
TOPLAM	33.969.146	11.019.735.507		41.990.790	13.720.666.556			

13 YENİ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİNİN DEĞİŞİKLİK SONRASI NÜFUS VE GBV GELİRLERİ 2011

İli	İL BLD. NÜFUSU	MEVCUT		İL NÜFUSU	KANUN SONRASI		YENİ DURUMDA KİŞİ BAŞI DEĞİŞİM ORANI (%)	YENİ DURUMDA TAHAKKUKTAKİ DEĞİŞİM ORANI (%)
		İL BELEDİYESİ TAHAKKUKU	KİŞİ BAŞI (TL)		TOPLAM BŞB TAHAKKUKU	KİŞİ BAŞI (TL)		
AYDIN	188.337	40.743.436	216	989.862	200.347.736	202	-6	392
BALIKESİR	265.747	57.609.996	217	1.152.323	269.791.461	234	8	368
DENİZLİ	498.643	108.148.421	217	931.823	211.157.078	227	4	95
HATAY	213.581	46.179.251	216	1.480.571	331.644.578	224	4	618
K.MARAŞ	412.252	89.324.973	217	1.044.816	233.554.991	224	3	161
MALATYA	401.705	87.020.306	217	740.643	175.293.458	237	9	101
MARDİN	79.947	20.052.795	251	744.606	169.784.110	228	-9	747
MANİSA	316.973	68.358.619	216	1.379.484	301.528.119	219	1	341
MUĞLA	60.066	13.081.160	218	817.503	220.504.900	270	24	1586
Ş.URFA	498.111	109.642.764	220	1.663.371	334.962.865	201	-9	206
TEKİRDAĞ	141.439	30.714.179	217	798.109	228.688.566	287	32	645
TRABZON	234.063	50.784.380	217	763.714	156.128.767	204	-6	207
VAN	367.419	79.701.249	217	1.035.418	244.929.814	237	9	207
TOPLAM	3.678.283	801.361.528		13.542.243	3.078.316.440			

16 İLDEKİ BÜYÜKŞEHİR İLÇE BELEDİYESİNİN DEĞİŞİKLİK SONRASI NÜFUS VE GBV GELİRLERİ 2011

İLİ	NÜFUS	MEVCUT		NÜFUS (TÜM İL SINIRI)	KANUN SONRASI		YENİ DURUMDA KİŞİ BAŞI DEĞİŞİM ORANI (%)
		TOPLAM BŞ İLÇE TAHAKKUKU	KİŞİ BAŞI (TL)		TOPLAM BŞ İLÇE TAHAKKUKU	KİŞİ BAŞI (TL)	
ADANA	1.591.518	168.261.543	106	2.085.225	245.919.519	118	12
ANKARA	4.431.719	468.068.604	106	4.771.716	552.026.344	116	10
ANTALYA	1.001.318	105.585.979	106	1.978.333	245.511.512	124	17
BURSA	1.905.570	201.289.062	106	2.605.495	296.407.114	114	8
DİYARBAKIR	843.460	89.235.179	106	1.528.958	188.807.717	123	17
ERZURUM	367.250	38.899.538	106	769.085	124.030.165	161	52
ESKİŞEHİR	629.609	66.551.658	106	764.584	104.425.537	137	29
GAZİANTEP	1.341.054	141.560.485	106	1.700.763	192.386.199	113	7
İSTANBUL	13.120.596	1.386.106.578	106	13.255.685	1.422.608.297	107	2
İZMİR	3.354.934	354.508.130	106	3.948.848	441.248.471	112	6
KAYSERİ	950.017	100.229.333	106	1.234.651	160.033.880	130	23
KOCAELİ	1.459.772	154.220.889	106	1.560.138	172.278.320	110	5
KONYA	1.036.027	109.390.538	106	2.013.845	278.899.239	138	31
MERSİN	843.429	89.304.872	106	1.647.899	202.328.475	123	16
SAKARYA	560.876	59.269.466	106	872.872	101.172.277	116	10
SAMSUN	531.997	56.751.509	106	1.252.693	149.663.184	119	13
TOPLAM	33.969.146	3.589.233.363		41.990.790	4.877.746.251		

MEVCUT 16 + 13 İL ÖZEL İDARESİNİN GBVG'DEN ALDIĞI PAY (2011)

	İLİ	İL NÜFUSU	PAY	KİŞİ BAŞI (TL)			İLİ	İL NÜFUSU	PAY	KİŞİ BAŞI (TL)
1	ADANA	2.085.225	59.574.174	29		1	AYDIN	989.862	40.891.564	41
2	ANKARA	4.771.716	117.583.765	25		2	BALIKESİR	1.152.323	47.721.997	41
3	ANTALYA	1.978.333	62.837.775	32		3	DENİZLİ	931.823	31.976.133	34
4	BURSA	2.605.495	71.904.585	28		4	HATAY	1.480.571	53.549.677	36
5	DİYARBAKIR	1.528.958	73.129.622	48		5	K.MARAŞ	1.044.816	48.868.180	47
6	ERZURUM	769.085	49.361.977	64		6	MALATYA	740.643	35.239.779	48
7	ESKİŞEHİR	764.584	26.150.946	34		7	MARDİN	744.606	39.977.520	54
8	GAZİANTEP	1.700.763	54.813.415	32		8	MANİSA	1.379.484	56.482.538	41
9	İSTANBUL	13.255.685	283.858.128	21		9	MUĞLA	817.503	33.825.531	41
10	İZMİR	3.948.848	101.083.379	26		10	Ş.URFA	1.663.371	91.819.266	55
11	KAYSERİ	1.234.651	39.057.044	32		11	TEKİRDAĞ	798.109	24.329.459	30
12	KOCAELİ	1.560.138	39.213.393	25		12	TRABZON	763.714	34.445.731	45
13	KONYA	2.013.845	76.907.127	38		13	VAN	1.035.418	60.177.341	58
14	MERSİN	1.647.899	51.647.950	31						
15	SAKARYA	872.872	34.102.786	39						
16	SAMSUN	1.252.693	56.526.803	45						
	TOPLAM	41.990.790	1.197.752.869				TOPLAM	13.542.243	599.304.718	

- 5779 sayılı yasaya göre GBV Gelirlerinden ilçe belediyelerine ayrılan pay;
  - ✓ **%80 Nüfusa göre eşit,**
  - ✓ **%20 Kalkınma Bakanlığınca belirlenen gelişmişlik endeksine göre ilçeler beş eşit gruba ayrılarak dağıtılmaktadır. En az gelişmişten başlayarak,**
    - **yüzde 23'ü birinci gruba,**
    - **yüzde 21'i ikinci gruba,**
    - **yüzde 20'si üçüncü gruba,**
    - **yüzde 19'u dördüncü gruba,**
    - **yüzde 17'si beşinci gruba,**
- dağıtılmaktadır.
  - ✓ **Belde belediyeleri ölçeğinde gelişmişlik endeksi olmadığından bağlı buldukları ilçe ile birlikte değerlendirilmektedir.**
- **SORUN:** Kanun her ilçenin eşit sayıda beldesi olduğu ve yine her grubunda eşit nüfusa sahip olduğu kurgusuyla yapılmıştır. Ancak, Örneğin **birinci grupta 2.101.166, beşinci grupta 14.685.397** nüfus bulunmaktadır.

GRUPLAR ve DAĞITIM ORANLARI	2011 MEVCUT			YENİ DURUM		
	BELEDİYE SAYISI	NÜFUS	KİŞİ BAŞINA	BELEDİYE SAYISI	NÜFUS	KİŞİ BAŞINA
	<p>> İl ve ilçe belediyeleri gelişmişlik endeksine göre (<i>belediye sayılarına göre</i>) 5 eşit gruba ayrılmıştır. (<i>Uygulamada buna uyulmamıştır</i>)</p> <p>> Belde belediyeleri bağlı olduğu ilçenin grubuna ilave edilmiştir.</p> <p>> Eşitliği bozan il veya ilçe <i>bir sonraki gruba</i> ilave edilmiştir.</p>			<p>> İl, ilçe ve belde belediyeleri gelişmişlik endeksine göre sıralanarak, <i>nüfus esasına</i> göre 5 eşit gruba ayrılmıştır.</p> <p>> Eşitliği bozan il veya ilçe <i>eşitlik sağlanacak şekilde bir önceki veya bir sonraki gruba</i> ilave edilmiştir.</p> <p>> Belde belediyelerinin endeksi belirleninceye kadar bağlı bulunduğu ilçenin endeksine tabi tutulmuştur.</p>		
1.GRUP (EN AZ GELİŞMİŞ) (%23)	383	2.101.166	151,99 TL	1.145	5.550.804	57,53 TL
2.GRUP (%21)	522	2.473.131	117,90 TL	818	5.561.078	52,43 TL
3.GRUP (%20)	638	3.019.023	91,99 TL	370	5.476.988	50,70 TL
4.GRUP (%19)	577	5.390.890	48,94 TL	253	5.704.144	46,25 TL
5.GRUP (EN ÇOK GELİŞMİŞ) (%17)	671	14.685.397	16,07 TL	205	5.376.593	43,90 TL
TOPLAM	2.791	27.669.607		2.791	27.669.607	

ÖRNEKLER

İL	BELEDİYE	NÜFUS	TAHAKKUK	KANUN SONRASI	DEĞİŞİM ORANI
ERZİNCAN	ERZİNCAN	102.173	21.957.919	25.689.900	17,00%
AĞRI	AĞRI	100.981	29.559.150	25.564.904	-13,51%
BİNGÖL	BİNGÖL	87.918	22.018.817	22.257.804	1,09%
MUŞ	MUŞ	75.772	24.075.057	19.569.297	-18,72%
BİNGÖL	KIĞI	3.328	829.860	842.535	1,53%
BİNGÖL	ADAKLI	3.356	1.178.630	866.739	-26,46%
ORDU	KIZILELMA	2.212	773.359	571.283	-26,13%
ORDU	SARAYCIK	2.252	492.256	550.917	11,92%
AFYONKARAHİSAR	YEŞİLHİSAR	2.088	737.484	539.258	-26,88%
AFYONKARAHİSAR	FETHİBEY	2.642	574.143	652.526	13,65%

DENKLEŞTİRME ÖDENEĞİ

(Mevcut Durum)

- GBVG'nin **binde biri** nüfusu 10.000'nin altındaki belediyelere **denkleştirme ödeneği** olarak dağıtılmaktadır.
- ✓ Mevcut durumda nüfusu **5.000**'den aşağıda olan 2.056 belediye birinci grupta, nüfusu **5.000-10.000** arasında olan 323 belediye ikinci grupta toplanmaktadır. Ödeneğin %60'ı birinci gruba, %40'ı ikinci gruba seyyanen dağıtılmaktadır.
- ✓ **2012** yılında birinci grupta olan belediyelere **43.000 TL**, ikinci grupta olan belediyeler ise **183.000 TL** ödenek verilmiştir.

Ör

İLİ	BELEDİYESİ	NÜFUSU	PAY
ÇANKIRI	HACIMUSLU	447	43.000
ORDU	İLÜVEZ	4.998	43.000
ORDU	ULUBEY	5.005	183.000
RİZE	FINDIKLI	9.929	183.000

DENKLEŞTİRME ÖDENEĞİ

(Yeni Durum)

- GBVG'nin **binde biri** nüfusu 10.000'nin altındaki belediyelere **%65'i seyyanen, %35'i ise nüfus esasına göre dağıtılacaktır.**

2012 yılı			İlbank A.Ş. %30 kesinti + Belediyeler Kapanmadan Önce	* İlbank A.Ş. %30 Kesintisi Olmasa + 1582 Belde Belediyesi Kapandıktan Sonra
İli	BELEDİYESİ	NÜFUSU		
Çankırı	Bayramören	634	45.261	208.598
Sinop	Saraydüzü	1.006	48.193	218.694
Kütahya	Seyitömer	2.002	56.041	245.723
Ordu	Yeşilkent	2.002	56.041	245.723
Bolu	Dörtdivan	3.001	63.914	272.834
Muş	Yaygın	4.007	71.841	300.134
Siirt	Kayabağlar	5.030	79.903	327.896
Kastamonu	Cide	6.004	87.578	354.328
Karabük	Eskipazar	7.044	95.773	382.552
Batman	Beşiri	8.120	104.252	411.752
Yozgat	Şefaati	9.996	119.036	462.663

- * İlbank A.Ş.'nin denkleştirme ödeneğinden yaptığı %30'luk kesinti 2013 yılında son bulacaktır. Büyükşehirlerdeki belde belediyeleri ile diğer illerdeki nüfusu 2.000'nin altındaki belediyeler ilk mahalli seçimden sonra kapanacaktır.

- Afet riski taşıyan veya can ve mal güvenliği açısından tehlike oluşturan binaları tahliye etmek ve yıkmak görevi büyükşehir belediyelerinden alınarak ilçe belediyelerine verilmektedir. Bu konularda ilçe belediyelerinin her türlü yardım talebi büyükşehir belediyelerince karşılanacaktır.
- **Büyükşehir ve ilçe belediyelerine tarım ve hayvancılığı desteklemek amacıyla her türlü faaliyet ve hizmette bulunabilme imkânı getirildi.**
- Belediyelere mabetlerle ilgili bina ve tesis yapma ve mabetlerle ilgili bina ve tesislerin bakım, onarım ve gerekli malzeme desteğini sağlama imkânı verildi.
- **Belediyelerin mabetlere içme ve kullanma suyunu ücretsiz veya indirimli bedelle vermesi düzenlendi.**

- **Büyükşehirlerde yeni bir ilçe belediyesinin kurulabilmesi için asgari 50.000 olan nüfus kriteri, 20.000'e çekildi.**
- Kamu yararına çalışan dernekler ve vergiden muafiyet tanınan vakıflar Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanunu kapsamına giren meslek odaları hariç, diğer dernek ve vakıflarla belediyelerin ortak proje gerçekleştirmesi mahalli en büyük mülki idare amirinin iznine tabi kılındı.
  - ✓ **Dernekler Kanunu ve Mali Kontrol Kanunundaki hükme istisna getirilerek belediyelerin, özel idarelerin, bunların birliklerinin ve sayıştay denetimine tabi şirketlerinin dernek ve vakıflara yardım yapma yetkisi kaldırıldı.**

KANUNUN GETİRDİKLERİ

- Mahalle kurulması için asgari nüfus kriteri 500 olarak belirlendi.

ANCAK;

- Bu kanunla tüzel kişiliği kaldırılan köyler bu kriter tabi olmadan bağlı oldukları ilçeye mahalle olarak katılacaklardır.
- Yine bu kanunla tüzel kişiliği kaldırılan belediyeler de belde ismiyle tek mahalle olarak bağlı buldukları ilçenin belediyesine katılmışlardır.

- **Büyükşehir belediyesi ile ilçe belediyeleri veya ilçe belediyelerinin kendi aralarında hizmetlerin yürütülmesiyle ilgili ihtilaf çıkması durumunda, büyükşehir belediye meclisi yönlendirici ve düzenleyici kararlar almaya ve gerekli koordinasyonu sağlamaya yetkili kılındı.**
- **Büyükşehir belediyeleri bazı görevlerini meclis kararıyla ilçe belediyelerine devredebilecek veya birlikte yapabilecektir:**
  - ✓ Terminal ve otopark,
  - ✓ **Mezarlık,**
  - ✓ Mezbaha,
  - ✓ Hal,
  - ✓ **Temizlik hizmetleri,**
  - ✓ Adres ve numaralandırma.

- **Büyükşehir belediyelerine kanunla verilen görevlerle sınırlı olarak, yurtiçi ve yurtdışında kamu sektörü, özel sektör ve sivil toplum örgütleriyle birlikte ortak hizmetler ve projelerle ilgili harcama yapma imkanı getirildi.**
- **Büyükşehir belediyelerinin şirketlerine ihalesiz verdiği otopark, büfe ve çay bahçelerinin üçüncü kişilere devir işlemlerinin Devlet İhale Kanunu hükümlerine tabi olacağı düzenlendi.**

KANUNUN GETİRDİKLERİ

- Köyden mahalleye dönüşen yerleşim yerlerini ilçe merkezine bağlayan yolların yapım ve bakımı büyükşehir belediyesine verildi.
- **Büyükşehirin sorumluluğundaki yolların temizliği ve karla mücadele büyükşehir belediyesine verildi.**
- Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonunun görevlendireceği ilgili odanın temsilcisinin Ulaşım Koordinasyon Merkezine üye olarak katılması düzenlendi.
- **İmar mevzuatı uyarınca ilçe belediyelerinin otoparkla ilgili olarak elde ettikleri gelirlerin, tahsil tarihinden itibaren kırkbeş gün içinde büyükşehir belediyesine aktarılması ve büyükşehir belediyelerince bu gelirlerin sadece otoparkların inşasında kullanılması düzenlendi.**

- Orman köylerinin ve köylüsünün hakları korundu.
- Tüzel kişiliği kaldırılarak mahalleye dönüşen köy ve beldelerin mera, yaylak ve kışlaklar üzerindeki hakları muhafaza edildi.
- Köy iken mahalleye dönüşen yerlerdeki işletmeler ruhsatlı sayılmakta ve mevcut yapı stokları fen ve sanat kurallarına uygun olması şartıyla ruhsatlı hale getirildi.
- Tüzel kişiliği kaldırılan köylerde yapılacak ticari amaç taşımayan yapılar ile ilgili “Tip Proje” uygulaması getirilerek, vatandaşın proje bedeli gibi ek külfetlerin altına sokulmasının önüne geçildi.

KANUNUN GETİRDİKLERİ

- 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu uyarınca alınması gereken vergi, harç ve katılım payları beş yıl süreyle alınmaz
- Köylerdeki emlak vergisi muafiyet ve istisnaları 5 yıl daha devam edecek
- Köylerdeki gelir vergisi muafiyet ve istisnaları 2017 ye kadar devam edecek
- Bu yerlerde içme ve kullanma suları için alınacak ücret beş yıl süreyle en düşük tarifinin % 25'ini geçmeyecek şekilde belirlenir.
- ✓ 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun geçici 2 nci maddesi ile köy tüzel kişiliği kaldırılarak mahalleye dönüştürülen yerlerde de bu fıkra hükmü uygulanır.

- Belediyeler amatör spor kulüplerine aynı yardım yanında nakdi yardım da yapabilecektir.
  - ✓ Bir önceki yıl GBVG'den aldığı payın binde 7'sini geçemez.
- Belediyeler gençleri spora teşvik etmek amacıyla, spor malzemesi dağıtabilecektir.
- Belediyeler, uluslararası müsabakalarda üstün başarı gösteren sporcuların yanında bunların antrenörlerine ve teknik yöneticileri ile uluslararası müsabakalarda başarı gösteren öğrencilere de ödül verebilecektir.

KANUNUN GETİRDİKLERİ

- **Büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 100.000'in üzerindeki belediyelere kadınlar ve çocuklar için konuk evleri açma zorunluluğu getirildi. Diğer belediyelerin de nüfusların bakılmaksızın mali durumları ve hizmet önceliklerine göre bu yerleri açabileceği düzenlendi.**
- **Belediyelere baz istasyonlarına UDH BAKANLIĞINCA belirlenecek ücret karşılığında yer seçim belgesi düzenleme yetkisi verildi.**
- **Belediyelerce yol harcamalarına katılma payının alınıp alınmayacağı hususu belediye meclisinin yetkisine bırakıldı.**
  - ✓ **Ayrıca tarh edilmemiş yol harcamalarına katılma payının belediye meclis kararıyla alınamayabileceği düzenlendi.**

KANUNUN GETİRDİKLERİ

- Valiler tarafından il genel meclisi toplantı gündemine önerilen hususların meclisin ilk toplantısında ele alınması sağlandı.
- Özel idare genel sekreterinin encümenin doğal üyesi olması sağlandı.
- Encümenin seçilmiş ve atanmış üyelerinin sayısı ikişer azaltılarak encümen üye sayısı 11'den 7'ye düşürüldü.
- Devlet İhale Kanununa göre ihale komisyonu olarak eksiksiz toplanması gereken il encümeninin, salt çoğunlukla toplanıp salt çoğunlukla karar almasına imkan sağlandı.
- İl özel idare bütçesinin süresi içerisinde kesinleşmemesi halinde konunun İçişleri Bakanlığı tarafından çözüme kavuşturulması düzenlendi.

- **Merkezi idarenin taşrada yürüttüğü işlerle ilgili olarak;**
  - ✓ **Hizmetlerin etkinliğini ve verimliliğini arttırmak,**
  - ✓ **Kaynakların yerinde kullanımını sağlamak,**
  - ✓ **Hizmetteki aksamalara engel olmak,**
  - ✓ **Denetim alanındaki boşluğu doldurmak,**
  - ✓ **Rehberlik etmek,**
  - ✓ **Ayrıca Afet ve Acil Yardım Hizmetlerini yürütmek üzere**

Büyükşehir belediyesi bulunan 29 ilde valilik bünyesinde Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı kuruldu.

KANUNUN GETİRDİKLERİ

- Bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları, kaynağını aktarmak şartıyla illerde yapacakları her türlü yatırım, yapım, bakım, onarım ve yardım işlerini bu başkanlık aracılığıyla yapabilecekler.
- Bu işler karşılığı aktarılacak ödeneklerden yıl içerisinde harcanmayan kısımları ertesi yıl bütçesine İçişleri Bakanlığınca aktarılabilir.
- Kamu kurum ve kuruluşlarının 5/1/1961 tarihli ve 237 sayılı Taşıt Kanunu kapsamındaki araçlarının alımı, işletilmesi, bakım ve onarımı ile bürolarının ihtiyaçları; valilik ve kaymakamlık konutlarının yapım, bakım, işletme ve onarımı ile emniyet hizmetlerinin gerektirdiği harcamalar yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığınca karşılanabileceği hükmü getirildi.

➤ YIKOBlara, merkezi idarenin adli ve askeri teşkilat dışında taşradaki tüm birimlerinin hizmet ve faaliyetlerinin etkinliği, verimliliği ve kurumların stratejik plan ve performans programlarına uygunluğu ile ilgili, valinin değerlendirmesiyle birlikte rapor hazırlama ve bu raporu Başbakanlığa ve bu kurumların bağlı veya ilgili olduğu bakanlığa gönderme görev verildi.

➤ **Bu raporlar yıllık olarak hazırlanır ve takip eden yılın şubat ayı sonuna kadar yukarıdaki mercilere gönderilir.**

- **İl özel idarelerinin tüzel kişiliğinin kaldırıldığı illerde, Maden Kanunu ile Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanununa göre il özel idarelerine verilen yetki ve görevler valiliklerce yerine getirilecektir.**
  - ✓ **Elde edilen tüm gelirler genel bütçeye gelir kaydedilir.**
  - ✓ **Kaydedilen bu gelir YİKOB'a ödenek olarak gönderilir.**
  - ✓ **Maden ve kaynağın bulunduğu yerleşim yerlerinin alt yapı hizmetlerinde kullanılır.**

KANUNUN GETİRDİKLERİ

- İl özel idarelerinin tüzel kişiliğinin kaldırıldığı illerde, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununa göre il özel idarelerine verilen hak, yetki ve görevler YIKOBLAR tarafından yerine getirilecektir.
  - Bahsedilen kanun hükmü uyarınca toplanan taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payı tutarları, defterdarlıklar bünyesinde açılan emanet hesaplarına aktarılır.
  - Toplanan paraların yüzde yirmilik kısmı Kültür ve Turizm Bakanlığının öncelik vereceği projelerde kullanılır.

- Bakanlıklar ve merkezi idare kuruluşları tarafından il özel idarelerine ödenek aktarılmış olan işlerden, **özel idarelerin tüzel kişiliğinin kalkacağı tarihe kadar tamamlanamayacak olanlara** ait kaynaklar, ilgili kuruma veya kurumun talebi üzerine Çevre ve Şehircilik Bakanlığına iade olunur.
- Bu ödeneklerden harcanmayan tutarlar ertesi yıl bütçesine devren ödenek kaydedilir.
- **Kaynağı gönderen bakanlıklar ve merkezi idare kuruluşları, söz konusu kaynağın iadesi yerine aralarında yapacakları protokole göre işi ilgili belediyeye devredebilir. İl özel idare bütçesine bu amaçla gönderilen kaynaklardan harcanmayan tutarlar protokol yapılan belediyeye aktarılır.**
- Yüklenici firma ile il özel idareleri arasındaki sözleşme kaynağın gönderildiği kuruma devredilir. Mevzuattan kaynaklanan tüm hak, alacak, borç ve diğer ilişkilerde muhatap, devrin yapıldığı kurumdur.

- Tüm acil çağrıları karşılamak üzere büyükşehirlerde yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı bünyesinde, diğer illerde ise valilikler bünyesinde 112 acil çağrı merkezleri kurulur hükmü getirildi.
- **Bu merkezlerin iş ve işlemleri İçişleri Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenecektir.**

KANUNUN GETİRDİKLERİ

- Muhtarlık seçimlerinde muhtar ve azaların isminin aynı oy pusulasına yazılmasını düzenledi.
- **Büyükşehir belediye başkanının seçiminde seçim çevresi, büyükşehir belediye sınırlarından oluşur.**
- **Büyükşehir belediye başkanları ve valilere diplomatik pasaport verilmesi düzenlendi.**
- Köylere hizmet götürme birlikleri de diğer kamu kurumları gibi motorlu taşıtlar vergisinden muafiyet kapsamına alındı.
- **Tüzel kişiliği kaldırılan köylerde görev yapan geçici ve gönüllü köy korucuları halen görev yaptıkları yerlerde görev yapmaya devam ederler. Bu yerler için ihtiyaç olması halinde aynı usulle yeni görevlendirmeler yapılabilir.**

KANUNUN GETİRDİKLERİ

- Üyelerinin tamamı il özel idarelerinden oluşan birliklerde birlik başkanının, birlik meclisince üye illerin valileri arasından seçilmesi usulü getirildi.

- **Nüfusu 2.000'nin altında olduğu için kapanarak köye dönüşen belediyelerin sahip olduğu personel, taşınır ve taşınmazları ile hak alacak ve borçları il özel idaresine devredilecektir.**
  - ✓ **Ancak köy halkının ihtiyaç duyacağı taşınır ve taşınmazlar Komisyon kararıyla köy tüzel kişiliğine bırakılacaktır.**
- **Köye dönüşen belediyeler için 5779 sayılı Kanun uyarınca verilen paylar, beş yıl süreyle ilgili il özel idarelerine gönderilmeye devam edilecektir.**
- ✓ **İlbank A.Ş. tarafından söz konusu belediyelerin kamu kurum ve kuruluşlarına olan borçları bu paydan ödenecektir.**

- **Bu Kanunun uygulanması ile ilgili tereddütleri gidermeye, düzenleyici ve yönlendirici işlemler yapmaya İÇİŞLERİ BAKANLIĞI yetkili kılınmıştır.**
- **Bu kanun uygulamasından dolayı Belediye hizmetlerinin aksaması hâlinde, valilere, seçim tarihinden itibaren altı aylık sürede, bu Kanunla kurulan belediyeler arasında koordinasyonu sağlar ve gerekli tedbirleri alma görevi verilmiştir.**

- **Teşkilatlanma tamamlanıncaya kadar yeni kurulan ilçelerde merkezi idareye ait her türlü iş ve işlemler ile idari ve adli davalar ve bunlara ilişkin bütün iş ve işlemler mevcut bağıllık durumuna göre yürütülür.**
- **Yeni kurulan ilçelerde ilçe idare kurulları teşekkül edinceye kadar bu yerlerdeki işlemlerle ilgili olarak, eskiden bağlı oldukları il ve ilçelerin idare kurulları görevli ve yetkilidir.**

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü

TEŞEKKÜR EDERİM

Mustafa YILDIZ
Mahalli İdareler Genel Müdür Yrd
yildiz.mustafa@icisleri.gov.tr
yildizzmustafa@yahoo.com